

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Závěrečná zpráva o činnosti metodické sítě SPC v průběhu realizace projektu KIPR

Příjemce	Národní ústav pro vzdělávání
Název projektu	Podpora kvalitních poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních na podporu inkluze: Kvalita-Inkluze-Poradenství-Rozvoj (KIPR)
Registrační číslo projektu	CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000584
Sledované období	září 2016 - leden 2020

Jméno hlavního metodika	PaedDr. Petr Hanák, Ph.D., PaedDr. Petr Petráš, Mgr. Štroblová
Kraje:	Jihomoravský, Olomoucký, Moravskoslezský, Zlínský, Pardubický, Vysočina, Jihočeský / Praha, Středočeský, Ústecký, Karlovarský, Plzeňský, Liberecký, Královéhradecký
Název a adresa pracovišť, které má metodik ve své působnosti (podpořené školy a ŠPZ, partnerské školy a všechny ostatní organizace, se kterými jste spolupracovali)	
Mateřská škola a základní škola Brno, Štolcova, Štolcova 16, 618 00 Brno	
Mateřská škola a základní škola Brno, Kociánka, Kociánka 2129/6, 612 00 Brno	
Základní škola Brno, Sekaninova, Sekaninova 1, 614 00 Brno 14	
Střední škola, základní škola a mateřská škola pro zdravotně znevýhodněné, Brno, Kamenomlýnská 2, 603 00 Brno	
Mateřská škola a základní škola Kyjov, Školní, Školní 3208/51, 697 01 Kyjov	
Základní škola a mateřská škola logopedická, Brno, Veslařská 339/234, 637 00 Brno	
Mateřská škola, základní škola a střední škola Gelnerka Brno, Gellnerova 66/1, 637 00 Brno	
Mateřská škola speciální, základní škola speciální a praktická škola Ibsenka Brno, Ibsenova 1, 638 00	
AKADEMIA Gymnázium, Základní škola a Mateřská škola, s.r.o., Rašelinová 11, 628 00 Brno,	
Mateřská škola a Základní škola Kyjov, Za Humny, Za Humny 3404, 697 01 Kyjov	
Základní škola speciální Blansko, Žižkova 27/1919, 678 01 Blansko	
Základní škola a Mateřská škola Brno, Staňkova 14, 602 00 Brno	
Základní škola a mateřská škola Rohatec, Školní 742/50, 696 01 Rohatec	

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Základní školy Strážnice, Školní 238, okres Hodonín, Školní 283, 696 62 Hodonín
Základní a mateřská škola Ořechov, Komenského 703/2, 664 44 Ořechov
Základní škola Veselí nad Moravou, Hutník 1456, okres Hodonín, Hutník 1456, 698 01 Veselí nad Moravou
Základní škola a Mateřská škola, Brno, Merhautova 37, 613 00 Brno
Základní a Mateřská škola Nedvědice, Nedvědice 80, 592 62 Nedvědice
Základní škola a Mateřská škola, Brno, Staňkova 14, 602 00 Brno
Základní škola a Mateřská škola Moravské Knínice, okres Brno-venkov, Kuřimská 99, 664 34 Moravské Knínice
Střední odborné učiliště a Střední odborná škola Kuřim, s.r.o., Křížkovského 48, 664 34 Kuřim
SPC při SŠ, ZŠ a MŠ prof. Vejvodského Olomouc, Tomkova 42,
SPC při PPP a SPC OK U Sportovní haly 1a, Olomouc
SPC při SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené Olomouc, Kosmonautů 881/4, Olomouc
SPC při ZŠ a MŠ logopedické Olomouc, tř. Svornosti 900/37, Olomouc
SPC při Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení a mateřská škola logopedická Schola Viva, o.p.s. Erbenova 2298/16, Šumperk
SPC při Střední škola a Základní škola DC 90, s.r.o., Nedbalova 36/27 Olomouc – Topolany
SPC při SOŠ Hranice, Jaselská 832, Hranice
KÚOK odbor školství a mládeže, Jeremenkova 40b, Olomouc
ČŠI Olomouc, Wellnerova 256/25 Olomouc
ZŠ Moravský Beroun, Opavská 128, Moravský Beroun
ZŠ Přerov, B. Němcové 16, Přerov
ZŠ J. A. Komenského a MŠ, Hranická 14, Přerov-Předmostí
ZŠ Němčice nad Hanou, Tyršova 360, Němčice nad Hanou
Další MŠ, ZŠ a SŠ v Olomouckém kraji v nichž jsou integrováni děti, žáci a studenti se SVP
SPC pro MP a TP Opava, Slezského odboje 5,
SPC MP, TP Nový Jičín, Komenského 64,
SPC MP, VŘ Bruntál,
SPC VŘ, VZ Havlíčkova 1, 74601,
SPC MP, VŘ Karviná - Nové Město, Komenského 614,
SPC VS Ostrava-Poruba, Spartakovců 1153,
SPC MP Ostrava U Studia 2654/33,
SPC PAS Ostrava-Zábřeh, K. Vajdy 1a,
SPC TP Frýdek Místek, Hálkova 927, 73801,

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

SPC Dakol, Petrovice u Karviné 570
SPC Zlínského kraje (Zlín -Středová, Zlín - Lazy, Valašské Meziříčí, Kroměříž)
ZŠ Luh Vsetín, Jasenická 1544, 755 01, Vsetín
ZŠ Šafaříkova, Šafaříkova 726, 757 01, Valašské Meziříčí
ZŠ Dřevnická, Dřevnická 1790, 760 01, Zlín
ZŠ Nová cesta 238, 763 14, Zlín
ZŠ a MŠ Větrná 1063, 686 05, Uherské Hradiště
ZŠ UNESCO, Komenského náměstí 350, 686 01, Uherské Hradiště
SPC Polička, Nádražní 775, 572 01 Polička
SPC Skuteč, Rubešova 531, 539 73 Skuteč
SPC ROSSA, Komenského 287, 571 01 Moravská Třebová
SPC Kamínek, Lázeňská 206, 562 01 Ústí nad Orlicí
SPC Svítání, Komenského 432, 530 03 Pardubice
ZŠ Felberova 669/2, 568 02 Svitavy
PPP a SPC Vysočina, třída Legionářů 1578/6, Jihlava 586 01
SPC při Základní škole a Střední škole Březejc
Mateřská škola a Speciálně pedagogické centrum Jihlava, příspěvková organizace, Demlova 28, Jihlava 586 01
Základní škola Žďár nad Sázavou, Komenského 6, Žďár nad Sázavou3, 59101
Základní škola a Praktická škola Nové Město na Moravě, Malá 154
Základní škola a Praktická škola Velké Meziříčí, Poštovní 1663/3
Základní škola Nové Město na Moravě, Leandra Čecha 860, okres Žďár nad Sázavou
Výchovný ústav, základní škola, střední škola a středisko výchovné péče, Velké Meziříčí, K Rakůvkám 1, pracoviště Žďár nad Sázavou
Základní škola Nové Město na Moravě, Vratislavovo náměstí 124, okres Žďár nad Sázavou
Hotelová škola Světlá a Střední odborná škola řemesel Velké Meziříčí
Vyšší odborná škola a Střední odborná škola zemědělsko-technická Bystřice nad Pernštejnem, Dr. Veselého 343
Základní škola Bystřice nad Pernštejnem, Tyršova 106
Základní škola T.G.Masaryka, Tyršova 409
Základní škola a mateřská škola Svratka, příspěvková organizace, Partyzánská 310

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Základní škola Nížkov 11
Základní škola a Praktická škola Chotěboř, Hradební 529
Základní škola Velké Meziříčí, Oslavická 1800/20
Základní škola a Mateřská škola Oudoleň 123
Základní škola Žďár nad Sázavou, Palachova 2189/35, příspěvková organizace
Střední škola gastronomická Adolpha Kolpinga, U Klafárku 1685
SPC pro MP, Strakonice
SPC pro MP a PAS, České Budějovice
SPC pro NKS, Týn nad Vltavou
SPC pro ZP, České Budějovice
SPC pro SP, České Budějovice
SPC ARPIDA pro TP a KV, České Budějovice
MŠ a ZŠ Záhoří, Horní Záhoří 3
ZŠ a SŠ Karlovy Vary p. o. Vančurova 83/2, 36017 Karlovy Vary
SPC Karlovy Vary, SPC Sokolov, odloučené pracoviště SPC Cheb, odloučené pracoviště SPC Mariánské Lázně, odloučené pracoviště SPC Aš, odloučené pracoviště SPC Ostrov, odloučené pracoviště SPC pro vady řeči Mozartova 7, 36020 Karlovy Vary
PPP Karlovy Vary, Lidická 38, 36020 Karlovy Vary
ZŠ Rotava, ZŠ a MŠ Kraslice, ZŠ Běžecká Sokolov – v době působení metodika KIPR Sokolov Mgr. Dvořákové
SPC ÚSTÍ NAD LABEM, Pod Parkem 2788, Ústí nad Labem, 40011
SPC LITOMĚŘICE, Dalimilova 2, 412 01, Litoměřice
SPC LITVÍNŮV, Šafaříkova 991, 436 01, Litvínov
SPC MĚCHOLUPY, Měcholupy 1, 439 31, Měcholupy
SPC ŽATEC, Lidická 1254, 438 01, Žatec
SPC TEPLICE, Trnovanská 1331/18, 415 01, Teplice
SPC DEMOSTHENES, Mírová 2, 400 11, Ústí nad Labem (Severní Terasa)
SPC DĚČÍN, 17. listopadu 673/8, Děčín – ODMÍTLI SE ANGAŽOVAT V PROJEKTU

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

PPP ÚSTECKÉHO KRAJE, Lípová 651/9, 415 01 Teplice
Základní škola s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky, Plynářská, Plynářská 2953/6, 415 01, Teplice
Základní škola a Mateřská škola Litvínov- Janov, Přátelství 160, 434 01, Most
Základní škola Most Zlatnická 186/4, 434 01, Most
Základní škola a Mateřská škola Braňany, 435 22, Braňany
Základní škola Rumburk, U Nemocnice 1132/5, 408 01, Rumburk
Základní škola a mateřská škola Roudnice nad Labem, Školní 1803, 413 01, Roudnice nad Labem
Základní škola Ústí nad Labem, Školní náměstí 100/5, 400 01, Ústí nad Labem
SPC: SPC pro žáky s poruchami zraku, nám. Míru 19, Praha 2
SPC při JÚ, V Pevnosti 4, Praha 2
SPC Starostrašnická, Praha 10
SPC A.Klára, Horáčkova, Praha 4
SPC pro MP, Trávníčkova, Praha 5
SPC pro SP, Holečkova, Praha 5
SPC pro SP, Výmolova, Praha 5
SPC pro MP, Štíbrova, Praha 8
SPC pro MP, Chotouňská, Praha 10
SPC při MŠ, Arabská, Praha 6
SPC Vertikála, Roosweltova, Praha 6
SPC pro vady řeči, Jivenská 4, Praha 4
SPC pro vady řeči, Libčická, Praha 8
SPC při SMŠ, Hurbanova, Praha 4
SPC pro SP, Ječná, Praha 2
SPC J.Ježka, Loretánská 19, Praha 1
SPC pro MP, Vinohradská, Praha 2
SPC Sluníčko, Deylova, Praha 5
SPC Klíč, Národní, Praha 1
Školy: ZŠ a MŠ, Ohradní 49, 140 00 Praha 4

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ŽŠ pro žáky s poruchami zraku, nám. Míru 19, 120 00 Praha 2
MŠ Korálek, Bobkova 10, 198 00 Praha 9
Gymnázium, Nad Štolou 1, 170 00 Praha 7
ZŠ Vodičkova 22, 110 00 Praha 1
Masarykova ZŠ, Polesná 1690, Praha 9 – Újezd nad Lesy
SPC ale nejsou zapojena v projektu KIPR: SPC pro zrakově postižené a vady řeči, Plzeň, Lazaretní 25 Speciálně pedagogické centrum OŠ, ZŠ a MŠ, Plzeň, Macháčkova 45 SPC pro sluchově postižené Plzeň SPC pro mentálně postižené v Plzni
Základní škola Přeštice – zapojena v KIPRu Další základní školy v regionu – nezapojeny v KIPRu.
SPC Rukavička při MŠ, ZŠ a PrŠ, Hradecká 1231, 500 03 Hradec Králové
SPC pro děti s vadami řeči, zraku a sluchu při VOŠ, SŠ, ZŠ a MŠ, Štefánikova 549, 500 11 Hradec Králové
SPC Náchod při PrŠ, ZŠ a MŠ Josefa Zemana, Jiráskova 461, 547 01 Náchod
SPC Trutnov při MŠ Na Struze 124, 541 01 Trutnov
SPC Rychnov nad Kněžnou a SPC Jičín při PPP a SPC Královéhradeckého kraje
SPC Prointepo, Hrubínova 1458, 500 02 Hradec Králové
SPC Janské Lázně, Obchodní 282, 542 25 Janské Lázně
Speciálněpedagogická centra Libereckého kraje: SPC pro tělesně postižené a PAS Liberec (nově od 1.9. 2019 rozšířeno SPC pro TP o sekci pro PAS) SPC pro zrakově postižené Liberec SPC pro narušenou komunikační schopnost a SPC pro vady sluchu Liberec SPC pro děti s kombinací postižení Jablonec nad Nisou PPP a SPC pro mentálně postižené a děti s autismem Semily – Turnov
ZŠ a MŠ pro tělesně postižené Liberec, Lužická – spolupráce při organizaci setkání pracovníků SPC, spolupracující i v rámci projektu KIPR
ZŠ Velké Hamry – v rámci projektu KIPR – zapojená škola v rámci projektu
1. SPC Benešov, Konopištská 386 2. SPC Benešov, Tábořská 458 3. SPC Beroun, K. Čapka 1457 4. SPC Beroun, Mládeže 1102 5. SPC Brandýs n. Labem, Školní 291 6. SPC Kladno, Pařížská 2249 7. SPC Kladno -Vrapice,Vrapická 53 8. SPC Kladno-Vinařice, Hlavní 245

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

9. SPC Kolín, Kutnohorská 179
10. SPC Mladá Boleslav, Na Celně 2
11. SPC Mnichovo Hradiště, Švermova 380
12. SPC Poděbrady, Ubažantnice 154
13. SPC Příbram, Pod Šachtami 335
14. SPC Rakovník, Fr. Diepolta 1576
15. SPC Slaný, Fričova 199 (Euroinstitut)
16. SPC a PPP Stochov, Hornicá 410
17. SPC Kladno, Brjanská 3078

a většina škol v regionu jednotlivých SPC

Okrajová spolupráce:

ZŠ Dr. E. Beneše, Laurinov 905, Mladá Boleslav – partnerská škola

Centrum primární prevence – Nymburk, Sadová 2107

Poradna LUMA z.s. Nerudova 691, Mladá Boleslav

Azylový dům, Mladá Boleslav

Respondeo z.s. Nám. Přemyslovců, Nymburk

Probační a mediační služba

PPP Stř. kraj

Pedagogicko-psychologická poradna, Nerudova 59, České Budějovice 370 04

Katastrální úřad Jihomoravského kraje, Úzká 471/6, 656 77

PPP Karlovy Vary, Lidická 590. 360 01

PPP, Liberec, Truhlářská 3, 460 01

PPP Česká Lípa Havlíčkova 443, 470 01

PPP, Semily, Nádražní 213 513 01

PPP, Jablonec nad Nisou, Smetanova 66, 466 01

Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum, Na Okrouhlíku 1371/30

PPP, Rychnov nad Kněžnou, Javornická 1501, 516 01

Pedagogicko-psychologická poradna Trutnov, Horská 5, 541 01

PPP Jičín, Fortna 39, 506 01

PPP Plzeň, Částkova 691, 326 00

PPP Olomouc, U sportovní haly 544/1a

KÚ Olomouckého kraje, Jeremenkova 1191, 779

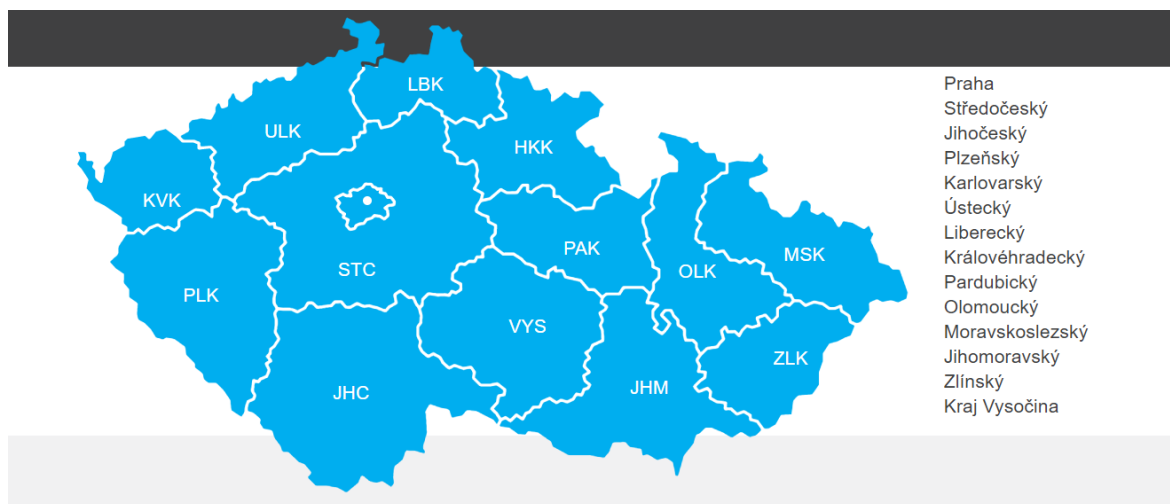
EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

PPP Pardubice, Sukova tř. 1260
PPP Praha 10, Jabloňová 2929, 106 00
PPP Opava, Rybí trh, 178, 746 01
Střední škola prof. Zdeňka Matějčka, 17. listopadu 1123, 708 00
PPP Teplice, Lípová 651, 415 01
KÚ Ústeckého kraje, Velká hradební 3118/48, 400 02
PPP Středočeského kraje, Jaselská 826, Kolín 4
KPPP a ZDVPP Zlín, J.A. Bati 5520, 760 01
SPC Kroměříž, Základní škola a Mateřská škola Kroměříž, F. Vančury, 3695

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Praha
Středočeský
Jihočeský
Plzeňský
Karlovarský
Ústecký
Liberecký
Královéhradecký
Pardubický
Olomoucký
Moravskoslezský
Jihomoravský
Zlínský
Kraj Vysočina

METODICKÁ SÍŤ SPC					
PaedDr. Petr Petráš Kyjov, SPPG			PaedDr. Petr Hanák, Ph.D. Brno, SPPG		
PRAHA	Mgr. Jana Janková Praha, SPPG	3	PARDUBICKÝ	Mgr. Zuzana Ličeniková Pardubice, SPPG	1
STŘEDOČESKÝ	Mgr. Ivana Štefaniaková Mladá Boleslav, SPPG	4	OLOMOUCKÝ	Mgr. Ivana Poláková Olomouc, SPPG	2
PLZEŇSKÝ	Mgr. Jana Mazancová Horšovský Týn, SPPG	0	MORAVSKOSLEZSKÝ	Mgr. Zuzana Pavelová Opava, SPPG	7
KARLOVARSKÝ	Mgr. Hana Švarcová Karlovy Vary, SPPG	2	ZLÍNSKÝ	Mgr. Jitka Jarmarová Kroměříž, SPPG	3
ÚSTECKÝ	Mgr. Lukáš Prostřední Ústí nad Labem, soc.prac.	2	JIHOMORAVSKÝ	Mgr. Zuzana Žampachvá Brno, SPPG	5
LIBERECKÝ	Mgr. Alena Malinová Turnov, SPPG	0	VYSOČINA	Mgr. Dana Vamberová Žďár n Sázavou, PSY	1
KRÁLOVEHRADECKÝ	Mgr. Tereza Horáková Hradec Králové, psycholog	1	JIHOČESKÝ	Mgr. Miloš Majer Strakonice, SPPG	1

Komentář: v tabulce jsou uvedeni vedoucí krajští metodici. Číslo v kolečku udává počet krajských metodiků k datu 4.10.2017

1. Zkušenosti s poskytováním podpůrných opatření. Popis a příklad nejvýznamnějších intervencí řešených v ŠPZ, popis dobré praxe intervenčních postupů s ohledem na doporučená PO.

Metodická podpora pedagogům

Odborníci zapojení do projektu KIPR měli díky školením a poradám v rámci projektu KIPR možnost informace upřesňovat a dělat školám jasno v otázkách nově pojatého společného vzdělávání. Diskutovaná podpůrná opatření (PO) se v čase proměňovala a to v závislosti na změnách legislativy i postupném nabývání zkušeností s jednotlivými PO na školách.

Předávání informací mezi školami a speciálně pedagogickými centry (SPC) ohledně efektivity poskytovaných podpůrných opatření probíhala v průběhu celého projektu podle potřeby škol. Osvědčilo se svolávání jednání přímo v prostorách školy, kde se poskytování PO probíralo v triádě škola-rodice- školské poradenské zařízení (ŠPZ).

Osvědčilo se též systematické vedení výchovných poradců (VP), učitelů a asistentů pedagoga (AP), vyhodnocování přímo na místě ve školách. Takovým směrem by se mělo ubírat také další metodické vedení odborných pracovníků ŠPZ v prostředí školy (cílené individuální intervence v oblasti práce s dítětem, spolupráce třídních učitelů (TU) a AP, podpora týmu školního poradenského pracoviště, podpora spolupráce a komunikace s rodinou). To však bohužel vzhledem k nedostatku a přetíženosti poradenských pracovníků není možné.

Metodická podpora umožňovala přenos podstatných informací o žákovi a zprostředkování výsledků odborných vyšetření speciálně pedagogických a psychologických a zdravotní dokumentace žáka.

První fáze spolupráce školy a ŠPZ spočívala především v nastavení strategie spolupráce. Druhá fáze pokračovala metodickým vedením pedagogů vzdělávajících žáky s potřebou podpory. Důležitá byla spolupráce zejména v počátcích, při nástupu žáka do školy. Zahrnovala kontinuální podporu pedagogů (konzultace, integrační týmy, hospitace, supervizní rozhovory). Patří sem i nabídka konzultací s konkrétním pedagogem nad specifiky žáka a závěry vyšetření

v SPC. V mnoha ohledech bylo pozitivní i doporučení a zajištění podpory školy ve smyslu personálním: školní speciální pedagog s odborností a možností vedení pedagogů bez znalosti problematiky postižených dětí a školní psycholog s možností práce s kolektivem třídy, kde je hendikepovaný spolužák.

Využívala se i možnost náslechu ve speciálních třídách ve školách, při kterých je SPC zřízeno. Bylo nezbytné plnit zakázky a reagovat na objednávky klientů z terénu. Probíhaly telefonické a mailové konzultace zaměřené zejména na oblasti podpůrných opatření doporučovaných SPC:

-individuálního vzdělávacího plánu (IVP) IVP je jedním z podpůrných opatření, které slouží k podpoře vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. Je součástí žákovy dokumentace ve školní matrice a je specifický tím, **že je podpůrným opatřením a zároveň vymezuje další podpůrná opatření žáka.** Obsahuje tedy mimo jiné údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících a dalších subjektech, kteří se podílejí na jeho vzdělávání. Naplňování individuálního vzdělávacího plánu pak vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně.

– úprava obsahu a očekávaných výstupů vzdělávání. Obsah vzdělávání je zajištěn existencí rámcového vzdělávacího programu, který by měl být rozpracován na úrovni každé jednotlivé školy do podoby školního vzdělávacího programu. Obsah vzdělávání je tvořen vědomostmi, dovednostmi a výchovnou složkou, která je zaměřena do oblasti hodnotové orientace, zájmů a postojů žáků. Od září 2012 jsou do Rámcového vzdělávacího programu zařazeny Standardy pro základní vzdělávání, které jasně definují výstupy v jednotlivých položkách – předmětech. V rámci úpravy obsahu je možné využít rozložení učiva, což je plně indikováno u žáků, kteří v důsledku negativních dopadů primární diagnózy do procesu vzdělávání obtížně zvládají vzdělávací obsah, tzn. v edukačním procesu selhávají a mají výrazné edukační potíže. Žáky limituje nejvýrazněji pomalé pracovní tempo, snadná unavitelnost a odklonitelnost, koncentrace pozornosti a následně i postižení oblasti exekutivních funkcí.

– asistent pedagoga (AP) je asi nejdiskutovanějším podpůrným opatřením a často i opatřením nezbytným. Je pedagogickým pracovníkem, tedy zaměstnancem školy. Vždy pracuje dle pokynů konkrétního pedagoga a jeho pracovní náplní je zejména zprostředkovat vhodným způsobem výchovnou a vzdělávací činnost žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Souhra a spolupráce AP s pedagogem je nezbytně nutná nejen pro dobré klima třídy, ale také pro efektivní průběh výchovně-vzdělávacího procesu. **V souladu s pokyny vyučujícího zajišťuje výchovně- vzdělávací činnost v běžné hodině, poskytuje žákovi podporu o**

přestávkách, v rámci volnočasových aktivit organizovaných školou jej doprovází. S pomocí pedagoga se AP pokouší o přiměřenou reedukaci a kompenzaci obtíží vyplývajících z individuálního zdravotního znevýhodnění či postižení, podílí se na přípravě pracovních materiálů a pomůcek k edukační činnosti, na úpravách individuálních vzdělávacích plánů, podporuje motivaci a pozornost integrovaného žáka a asistuje při dalších činnostech podle konkrétních potřeb žáka.

2. Způsoby síťování. Popis spolupráce mezi vedoucími krajskými metodiky a dalšími subjekty, tzn.:

Spolupráce se speciálně pedagogickými centry (SPC) v krajích

Do projektu KIPR se aktivně zapojila SPC působící v jednotlivých krajích.

Metodická síť začala aktivně pracovat v září 2016; přestože SPC jsou zřizována různými zřizovateli - nejčastěji kraji, ale také MŠMT nebo soukromými zřizovateli, naprostá většina komunikovala, zapojovala se do různých šetření, reagovala na výzvy k připomínkování materiálů, účastnila se společných setkání – porady, kazuistické semináře aj. Probíhaly také pravidelné metodické konzultace telefonické a elektronické. Byla umožněna stáž začínajících pracovníků některých ŠPZ.

Problematiku řešenou v rámci KIPRU konzultovali metodici také s dalšími odborníky z jiných krajů, kteří též byli zapojeni do projektu, jednání se konala i v rámci setkávání se členů profesní asociace APSPC.

Kromě SPC komunikovali a spolupracovali krajští metodici SPC také s krajskými metodiky pedagogicko psychologických poraden (PPP). Velmi úzká spolupráce probíhala mezi vedoucími krajskými metodiky SPC a PPP v jednotlivých krajích, někteří spolupracovali na přípravě společných setkání, na komunikaci s představiteli kraje, české školní inspekce (ČŠI) a v neposlední řadě na přípravě podkladů pro jednotná pravidla ŠPZ a také k potřebám úprav v Jednotných pravidlech (JP), v závěru projektu informování o JP a o evaluačních dotaznících k JP ŠPZ.

Metodici vyzdvihují prohloubení spolupráce mezi PPP a SPC. Opravdu k významnému posunu došlo v konkrétní spolupráci se školami, která dříve spočívala především ve spolupráci s VP a MP. Ta nadále pokračuje, avšak díky povinnosti konzultovat přijatá opatření došlo k zintenzivnění spolupráce ŠPZ se školami a konkrétními pedagogy.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Zástupci některých ŠPZ spolupracovali na dalších úkolech projektu KIPR – např. na tvorbě intervenčního standardu a přípravě i lektorování akcí DVPP.

V rámci spolupráce jednotlivých SPC a KÚ byla aktivně VKM řešena otázka změny uspořádání sítě SPC v regionu (Liberecko)

Metodická setkání pracovního týmu

Setkání krajských metodiků SPC probíhala v jednotlivých krajích většinou každý jedenkrát za měsíc, podle potřeby častěji.

Na setkáních se řešily okruhy aktuálních problémů v poradenské praxi (legislativní a procesní postupy, metodické postupy, aktuální problémy ze školské praxe, realizace a kompletnosti úkolů projektu KIPR, předávání informací z porad, vzdělávacích akcí, aj.)

Komunikace mezi metodiky probíhala formou osobních konzultací, formou telefonickou a emailovou. Ze společných setkání byly většinou vedeny pravidelné zápisy

Společná setkání pracovníků SPC k „Doporučení ŠPZ“

V jednotlivých krajích proběhla setkání zástupců všech SPC v kraji, nejčastěji formou kazuistických seminářů na téma Doporučení ŠPZ. Pro velký zájem ze strany odborníků z SPC proběhla některá setkání i opakovaně.

Ze setkání vznikl např. krátký metodický dokument „Jak postupovat při tvorbě Doporučení“, který je k dispozici všem pracovníkům SPC v kraji.

Výhodou byla také účast a aktivní spolupráce zástupců OŠ KÚ, se kterými se koordinovaně řešila problematika nových forem doporučení PO ve vzdělávání.

Společné setkání všech metodiků KIPR v krajích

Většina metodiků PPP i SPC využila také možnosti sdílení zkušeností na společných poradách organizovaných v rámci jednotlivých krajů;

Síťování s jinými subjekty v krajích

V krajích byly navazovány úzké pracovní vazby také se:

- **Školami** – nerovnoměrné zapojení škol v rámci krajů, jinde málo nebo žádná. Jinak průběžná spolupráce, zlepšila komunikace o klientech, kteří byli ve škole integrováni (konzultace). Školy oceňují přímé metodické vedení, orientace na VKM (možnosti podpory dětí s různým typem postižení). Na doporučení pracovníků dalších institucí se na VKM obraceli i rodiče s dotazy ohledně možnosti podpory a postupu při řešení otázek vzdělávání jejich dětí (od předškolních po SŠ). Informativní přednášky pro pedagogy škol ohledně nové legislativy, doporučení ŠPZ, praktické informace ředitelům o způsobech realizace PO.
- **ŠPP** - není jich dostatek, zejména na začátku projektu, situace se zlepšila s aplikací PO. Zapojovala se na konkrétních problémových případech (schůzky se školními psychology, či SPP, např. při řešení PO u žáků s PAS). Informace o roli ŠPP, personálním zajištěním, o možnostech financování PO.
Příklad dobré praxe: např. v rámci seminářů „Pražská kavárna“ představila školní speciální pedagožka svou metodickou činnost s asistenty pedagoga.
- **OSPOD** - spolupráce probíhala velmi sporadicky, zapojení do případových konferencí, jedno z metodických jednání bylo přímo zaměřeno na možnosti spolupráce s OSPOD, především tam, kde se nedaří vyjednat souhlas rodičů s PO, tak aby byla ku prospěchu dítěte, dotazy k legislativní podpoře dětí v pěstounské péči ohledně naplňování PO, jak řešit změnu bydliště dítěte a jeho podporu, jak postupovat u rodin, ve kterých jsou rodiče ve výrazném nesouladu, z čehož plyne komplikované nastavení PO.
- **Lékaři a dalšími odborníky** – nastavení pravidel pro spolupráci s lékaři a dalšími odborníky (např. kliničtí logopedové, terapeuti) – např. povedlo se nastavit v KHK. Osvětová činnost odborných pracovníků SPC mezi lékaři – účast a prezentace na lékařských setkáních a konferencích, seznámení zdravotnického personálu s činností ŠPZ, s podporou žáků při vzdělávání.
Vysvětlování potřeb diagnostiky a návaznost podpory dítěte ve školském zařízení.
Problém v zajištění psychologické (klinicko-psychologické) a psychiatrické péče (nedostatek odborných lékařů). **Neřešený problém: výrazná absence žáků ve škole a vystavování omluvenek od dětských lékařů.**

- **Nestátními organizacemi** - většinou v rámci projektu nespolupracovaly, výjimku tvoří pravidelná a dlouhodobá spolupráce s NO zaměřenými na péči o klienty s PAS (Křesadlo, Orion, Nona), navazují na práci ŠPZ.
- **Zřizovateli** – díky zřízení funkce VKM pro SPC se podařilo vylepšit vyjednávací pozici a spolupráci se zřizovateli, např. při jednání o materiálně technických podmínkách, personálním posílení (administrativní pracovníce) a také při optimalizacích sítě SPC. V návaznosti na projekt KIPR je vznesen požadavek podpořit pozici Metodika pro ŠPZ v kraji (pozice koordinátora a komunikátora mezi ŠPZ, KÚ, NÚV, MŠMT) se ukázala jako vhodná pro lokální spolupráci.

3. Metodická vedení a komunikace

V průběhu realizace projektu se nastavovala a probíhala spolupráce mezi jednotlivými ŠPZ, mezi ŠPZ a školami. Nedařilo se účinně propojit síť ŠPZ se sítí škol a školských zařízení. Zde vidí metodická síť rezervy a možnosti dalšího působení na systémovém nastavení.

Na pravidelných setkáních metodiků PPP, byla řešena zejména témata související s implementací novely § 16 ŠZ do praxe PPP, výjezdní metodická a vzdělávací setkání metodiků a všech ostatních pracovníků zapojených v projektu KIPR velice významně přispěla ke zdárnému průběhu implementace novely.

4. Pokud probíhala, pak prosím popište způsoby spolupráce s dalšími projekty (APIV, MAP, KAP, PPUČ, SRP, ...):

Metodici spolupracovali v průběhu projektu především s realizátory projektu MAP a KAP, /někteří metodici působili v rámci tematických skupin jednotlivých MAP a KAP v regionech a krajích, někteří byli i členy řídicích výborů MAP/.

Někteří metodici se podíleli na prezentaci projektu KIPR na aktivitách projektu SRP.

Metodici se také účastnili a aktivně zapojili do projektu APIV. Spolupráce byla na úrovni konzultací, tvorby vzdělávacích modulů případně lektorské činnosti.

Mezi negativa patří neexistence „portálu pro společné plánování“ – informovanost se tříští, to má pak negativní dopad na výsledný efekt a pozitivní účinek pro odborný terén.

5. Popište níže uvedené aktivity tak, jak jste je využívali v rámci vašeho regionu. Pokuste se zhodnotit jejich přínosy i omezení v průběhu celého projektu. Na základě vašich zkušeností, a aktivity v regionech, vyjádřete doporučení využití níže uvedených aktivit v systému školství.

A. Kazuistické semináře

Setkání se účastnili zástupci SPC z regionu. Byly řešeny nejen otázky vztahující se k tématu daného kazuistického semináře, ale i aktuální legislativní a procesní postupy. Tento model se velice osvědčil a bylo by dobré pokračovat v realizaci i po skončení projektu KIPR.

Důraz byl kladen na sjednocování přístupu a k jednotnému výkladu legislativy a pravidel pro činnost SPC.

Jedná se o jednu z nejefektivnějších forem práce při řešení komplikovaných kazuistik a zároveň jednu z cest ke sjednocování postupů. Kazuistické semináře byly několikrát zařazeny do pravidelné vzdělávací aktivity PPP.

B. Supervize

Supervize byla nabídnuta všem SPC, nicméně byly využity pouze malou částí SPC a to formou týmové supervize. **Dohromady bylo realizováno 351 supervizních setkání.**

Následně v supervizi pokračovala pouze některá. Podpora projektu KIPR v této oblasti byla vnímána jako zajímavá a přínosná zkušenost pro činnost jednotlivých pracovníků a celých týmů SPC.

Řešena byla témata řízení a managementu týmu, případně se jednalo o řešení obtížných případů, které se v rámci poradenské praxe vyskytly. Akcent byl také na komunikaci s problémovými klienty.

C. Případové konference

Na výše uvedené téma byla realizována společná setkání pracovníků ŠPZ. **Celkem bylo realizováno 55 akcí**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Setkání moderovala PhDr. Lenka Průšová – její přínos pro realizaci byl neocenitelný. Zástupci SPC i PPP si připravili modelové kazuistiky, které byly řešeny na fóru ve společné diskusi. Řada pracovníků ŠPZ, především sociálních pracovníků, se účastní případových konferencí, které jsou nejčastěji svolávány OSPOD. Proto by bylo vhodné zaměřit se na vzdělávání sociálních pracovníků v této oblasti. Případová konference může být jedním z nástrojů řešení obtížných situací ve spolupráci školy – ŠPZ – rodiny, případně OSPOD a dalších odborných pracovníků (lékaři, terapeuti) ve shodě s nejlepším zájmem dítěte.

D. Vzdělávání

V rámci projektu KIPR bylo organizováno i vzdělávání poradenských pracovníků. **Celkem proběhlo 397 vzdělávacích akcí pro 7012 účastníků DVPP.**

Pozitivní byla skutečnost, že tato aktivita byla zdarma. Kladně hodnocen seminář k principům dynamické diagnostiky ve vyšetření v SPC. Jednotliví metodici se také podíleli na vzdělávání jako lektori. Některé semináře zajišťoval NÚV v Praze, jiné se konaly i na půdě jednotlivých krajů. **Převažovaly spíše kazuistické semináře a případové konference vedené metodiky, které byly přijaty odbornými pracovníky ŠPZ velmi kladně.** Oceňované byly ale také semináře na oblast nové legislativy, na práci se zprávou z vyšetření aj.

Stěžejní přínos vidí metodici ve vzájemném setkávání krajských metodiků s ostatními a jejich účast na metodických setkáních či konferencích v rámci projektu KIPR včetně úvodní konference.

Hlavním přínosem byl osobní kontakt s metodiky – pracovníky ŠPZ napříč ČR, který byl naplněn společnými konzultacemi, diskusemi a výměnou zkušeností nad odbornými tématy i dalšími procedurálními záležitostmi.

Jednotlivé kraje rovněž využili především bohaté nabídky vzdělávání NÚV a to dle jejich potřeb a zájmu (semináře a kurzy k dg. nástrojům, doporučení PUP, práce se žáky s OMJ, nadanými a mimořádně nadanými, vyhotovování Zpráv a Doporučení.)

E. Školy

Součástí pravidelné práce pracovníků SPC byla také spolupráce s pracovníky škol a školských zařízení. Nejčastěji řešené otázky:

- financování podpůrných opatření (PO) ve školách a třídách dle §16 (9) – metodické doporučení OŠ KÚ,
- způsob naplňování PO (např. pomůcky, jak řešit jejich přesun mezi školami a zapůjčení žákovi
- otázky revize a jejím případném přínosu
- otázky opakovaných vyšetření a doporučení v různých ŠPZ, změn v doporučení, nesouhlas s doporučením, povinnost naplnění doporučení a termíny k nutnosti naplnění
- změny školy pro žáka (možnosti školy nepřijmout žáka s postižením)
- asistent pedagoga – počty hodin, podíl přímé x nepřímé práce,
- termíny zápisu do výkazu R 44-99, finanční zajištění PO
- předměty speciálně pedagogické péče a pedagogická intervence v praxi, doporučený obsah a realizace ve školách, počty žáků ve skupinách – realizace nových doporučení po novelizaci vyhlášky č. 27/2016Sb.,
- doporučená podpůrná opatření u žáků se závažnými problémy v chování,
- doporučení k přijímacímu řízení na SŠ a k závěrečné zkoušce na učňovských oborech – doporučení ŠPZ (řešení v rámci medických doporučení KÚ JmK),
- spolupráce se školami se dařila převážně pouze přímým kontaktem pracovníků ŠPZ se zástupci škol. Propojení se sítí metodiků škol v rámci projektu KIPR selhávalo.

6. Diseminace jednotných pravidel – vyhodnocení průběhu jednotlivých etap diseminace

Základní seznámení s jednotnými pravidly v **rámci první a druhé etapy** proběhlo v jednotlivých krajích formou prezentace KM a VKM ŠPZ na schůzce pořádané pro vedoucí pracovníky ŠPZ a jejich zástupce. Před společnou schůzkou obdrželi konkrétní diseminovaná pravidla vedoucí SPC v elektronické verzi, aby se s nimi dopředu seznámili, probíhaly telefonické i osobní konzultace. Jednotlivé standardy a postupy práce byly prezentovány formou powerpointové prezentace. Účastníci měli možnost klást dotazy a vyjádřit se k předloženým materiálům.

Zde společně v rámci metodické sítě na nejednoznačné terminologické vymezení evaluační nástroj versus posuzovací kritéria. Po konzultaci s hlavními metodiky se sjednotilo, že jde o posuzovací kritéria - konkrétně viz tabulka materiální a diagnostický standard. Jednotlivá zařízení standardy naplňují zcela nebo ve většině položek. Objevily se připomínky k formulaci některých otázek, v některých případech je navrženo doplnění znění. **Vyskytly se i názory, že JP nejsou v praxi zcela využitelná pro svoji rozsáhlost**, jako podklad pro kontrolní činnost je to materiál nevhodný.

V rámci naplnění **materiální části JP** se opírají SPC o spolupráci se zřizovatelem. Plnění jednotlivých oblastí jsou limitovaná možnostmi a to zejména prostorovými a finančními. Ne vždy je situace optimální, vyskytují se významné rozdíly mezi SPC různých zřizovatelů (obcí, krajů, MŠMT...). Je také rozdíl, jestli je SPC zřízeno při škole (kde může v lepším případě využívat servis těchto škol/ a nebo také ne) nebo je součástí jiného subjektu (např. PPP). Připomínky se týkaly také neexistence jednotného software pro všechna zařízení. Předání informací zřizovatelům je zcela v kompetenci vedení těchto ŠPZ.

Diagnostická část JP se jeví jako materiál vhodný pro začínající pracovníky v ŠPZ. Pro pracovníky s praxí má informativní charakter. Převažují obecné informace, chybí zohlednění specifik jednotlivých oborů speciální pedagogiky: diagnostika u dětí s NKS x diagnostika u dětí se sluchovým postižením... Dokument v sobě zahrnuje prvky standardu, ale i metodiky. Z textu není tedy jasné, zda se primárně má jednat o metodiku nebo standard. Interpretace standardizovaných testů (str. 25) zmiňuje uvádění intelektových pásem, text uvedený u diagnostiky nadprůměrného nadání je v rozporu s metodickým pokynem o bodové hodnotě u intelektově nadaných nad 130. Uvádění názvů diagnostických nástrojů (viz str. 13) je v rozporu s etickým kodexem APA Z našeho pohledu by zajištění vhodných testů a celkově materiálů pro diagnostiku měla být úloha státu. Rovněž není jasné, jaká bude obecná vymahatelnost užívání pravidel při volbě /aplikaci jednotlivých metod.

I ve třetí a čtvrté etapě seznámení s jednotnými pravidly proběhlo stejně jako ve druhé etapě formou prezentace KM a VKM ŠPZ na schůzce pořádané pro vedoucí pracovníky ŠPZ a jejich zástupce. V jednom kraji byly JP zaslány zástupcům KÚ a ČŠI v elektronické podobě. V některých krajích se diseminačního setkání účastnili i zástupci krajského inspektorátu ČŠI a OŠ KÚ. Jednotlivá pravidla a postupy práce byly prezentovány metodiky. Účastníci měli možnost klást dotazy a vyjádřit se k předloženým materiálům. Vyskytly se připomínky typu, že JP nejsou v praxi zcela využitelná pro svoji rozsáhlost.

V rámci naplnění personální části JP se opírají ŠPZ o spolupráci se zřizovatelem. Stále platí, že z našeho pohledu se dlouhodobě jeví i prakticky prokazuje spolupráce se zřizovatelem jako klíčová při jeho naplňování, ale i ta je limitovaná možnostmi - prostorovými a finančními), ale také absencí kvalifikovaných odborných pracovníků. Objevila se připomínka k nenaplnění pozice sociální pracovník a administrativní pracovník. Negativní připomínky byly i k počtu klientů na jednoho odborného pracovníka (přetíženost). Není také doposud řešena otázka postavení vedoucího SPC na roveň zástupce ředitele se snížením úvazku přímé práce.

Intervenční část JP má pro pracovníky s praxí informativní charakter, je sjednocující metodikou, kterou nejvíce využijí začínající pracovníci.

7. Shrnutí a závěrečná reflexe metodické činnosti v projektu KIPR (za kraj):

Jednotná pravidla pro poskytování služeb ŠPZ by měla být respektována a v krajích realizována.

Setkávání se, konzultace a spolupráci hodnotíme jako efektivní a přínosné, ať už při řešení jednotlivých případů z pracovišť nebo ze škol, tak také v oblasti sjednocování zavádění inkluzivních postupů.

Dochází k lepší informovanosti škol o aktuálních změnách, zejména v legislativě.

Posílila se provázanost poradenských služeb, lze srovnávat a efektivně postupovat v přidělování PO v různých zařízeních.

V zájmu kvality péče o žáka se SVP se posílila spolupráce ŠPZ a škol (společní klienti PPP a SPC). Osvědčila se metodická setkání, supervize a kazuistické semináře.

Docházelo k posílení vzájemné propojenosti a komunikaci SPC a PPP s vymezením jasných kompetencí.

Časté konzultace měly velký přínos při předávání informací a řešení problematických kazuistik.

Došlo také k přenesení poznatků z projektu KIPR do regionálních struktur, navázání užší komunikace a spolupráce se zřizovateli, možnost ovlivnit tvorbu krajských koncepcí ŠPZ.

Ze strany PPP vidí metodici hlavní přínos při vytvoření jednotlivých pravidel, které mohou sloužit ŠPZ a jejichž jednotlivé přínosy již byly uvedeny.

Sjednocení postupů a pravidel při poskytování poradenských služeb a nastavování PO a dále pak možnost vzájemné srovnatelnosti ŠPZ, možnost vzájemných konzultací a následné sjednocení péče o žáky se SVP.

- *Využití standardů při jednání se zástupci ČŠI a zřizovateli*
- *Pozitivně je hodnocena podpora odborných pracovníků PPP v implementaci změn v legislativě společného vzdělávání, využívání jednotných formulářů pro administraci a dále pak již zmiňované prohloubení komunikace se školami a dalšími ŠPZ.*
- *Přínosné bylo vytvoření metodické sítě, která umožňovala pravidelnou spolupráci s jednotlivými subjekty (ŠPZ, školy...), opakovalo se doporučení tyto pozice zachovat.*
- *Možnost využití SVZ (někdy první zkušenost).*

Rezervy

*Přetížení pracovníků SPC. Nejsou stanoveny počty klientů, které je možné zvládnout, aby vznikl prostor i pro samotné poradenství a ne jen na „**hru na poradenství**.“ Pomohlo by i zjednodušení formálních náležitostí doporučení a zpráv. A nepožadování „**nesmyslných**“ opakujících se přešetřování dětí a žáků s mentální postižením.....*

Vybavení pomůckami, učebnicemi, diagnostickými materiály pro žáky se středním a těžkým postižením (zejména mentálním).

Absence celostátně jednotné evidence klientů. Při získávání statistických dat, prostřednictvím jednotného systému, by tak mohla být data konečně srovnatelná. Zatím stále pracovníci MŠMT vycházejí z přesně spočítaných nepřesných údajů.

Zpracovat připomínky z diseminace do JP.

Jako jedno z rizik bylo uvedeno plánované optimalizační záměry při reorganizaci činnosti NÚV a NIDV.

Návrhy:

- *Nadále zachovat funkci metodika SPC, PPP pro jednotlivé kraje (předávání průběžných změn v legislativě, metodických doporučení k novelám, ...)*

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- Vzájemná metodická podpora se velmi osvědčila a veškeré informace, analýzy a úkoly by tak byly účelně předávány přímo „terénu“ a metodik by tak byl zároveň i jakýmsi konzultantem

Využitelnost výstup:

Jednotná pravidla - *otvírá se možnost pro vyšší úroveň poradenské péče (materiální, intervenční, aplikace nových přístupů, personální zabezpečení apod.).*

Důležité je, aby JP byla vnímána jako určitý závazný rámec pro zřizovatele.

Pro zřizovatele i pro ŠPZ – materiál k hodnocení kvality poskytovaných služeb.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je kolektiv autorů NPI ČR (nástupnická organizace NÚV, projekt IPs KIPR v letech 2016 až 2020).

Dílo podléhá licenci [Creative Commons CC BY SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) – Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

